

Ministerie van Financiën
T.a.v. de Minister, de heer E. Heinen MSc

Amersfoort, 6 maart 2025

Betreft : Consultatie Wijzigingsbesluit Financiële Markten 2026
Contact : Mr L.C.C. de Bruijn
Email : l.de.bruijn@adfiz.nl

Uwe Excellentie,

Namens Adfiz, de branchevereniging van onafhankelijke financiële adviseurs, willen wij graag reageren op de consultatie van het Wijzigingsbesluit Financiële Markten 2026 (kortweg: Wijzigingsbesluit). In onze reactie gaan wij in op de voorgenomen nieuwe verplichtingen inzake uitbesteding. Tevens gaan wij in op de regels inzake modelwaardige waardebeoordeling.

1. Uitbesteding (artikel 38 I)

Een goede en beheerste bedrijfsvoering waarin de uitbesteding is geborgd, is in het belang van de hele sector en de eindklant. Tegelijk hebben wij ernstige bezwaren tegen de voorgestelde regels voor uitbesteding:

1. Het is een nieuwe Nationale kop op Europese uitbestedingsregels.
2. Het is in strijd met terugdringen gelddruk en rapportageverplichtingen.
3. De voorgestelde uitwerking is zeer belastend en op punten onuitvoerbaar.
4. Nut en noodzaak van deze verzwaring is niet aangetoond en staat zeker niet vast.

Wij vragen u het voorstel te heroverwegen:

- I. Benut bestaande bepalingen om toe te zien op uitbesteding, doe steekproeven en deel best practices met de markt.
- II. Als daarna alsnog aangetoond wordt dat er daadwerkelijk belemmeringen in het toezicht zijn én materiële risico's voor consumenten, overweeg pas dan aanvullende regelgeving, waarbij
 - a. Eerst de regels met betrekking tot uitbesteding zelf onder de loep worden genomen.
 - b. Alternatieve, minder belastende maatregelen worden verkend en overwogen, waarbij
 - c. De uitvoerbaarheid gewaarborgd is.
 - d. Gezorgd wordt voor de proportionaliteit van de regels.

Wij lichten onze vragen en bezwaren bij het concept besluit hieronder toe en geven aan welke oplossing wij zien om aan de bezwaren tegemoet te komen.

De nieuwe regels in het kort

Het doel van de gedetailleerde verplichtingen in het voorgenomen besluit is dat adviseurs/bemiddelaars kunnen aantonen dat zorgvuldig wordt uitbesteed zodat de AFM effectiever toezicht kan houden.

Het middel wat met het besluit wordt ingezet is door de grote groep van meer dan 6000 bemiddelaars en adviseurs inclusief micro ondernemingen vanaf één fte nieuwe verplichtingen op te leggen. Daarbij gaat het om het bijhouden van een uitbestedingsregister, het schriftelijke vastleggen van in het besluit voorgeschreven voorwaarden in uitbestedingsovereenkomsten met derden en regels inzake controle die de financiële dienstverlener moet uitoefenen bij de derde op de uitbestede werkzaamheden.

Het probleem is dat de nieuwe verplichtingen een zware belasting vormen voor metname kleinere financiële dienstverleners. Er is geen nut en noodzaak want er is geen sprake van misstanden en onduidelijk is wat deze verplichtingen praktisch bijdragen aan de veiligheid. Waarom de AFM op basis van de huidige wet- en regelgeving onvoldoende toezicht kan houden is tevens niet duidelijk.

1. Nationale kop op de Europese uitbestedingsregels

Met het van kracht worden van de DORA verordening¹ per begin dit jaar moeten grote financiële ondernemingen voldoen aan de Europese regels voor uitbesteding. Onder de scope van DORA vallen grote financiële dienstverleners/intermediairs (vanaf 250 fte).

Met dit besluit wordt een pakket aan regels, dat zeer vergelijkbaar is met DORA, van toepassing op financiële dienstverleners/intermediairs die nu buiten de scope van DORA vallen.

De Nederlandse wetgever gaat daarmee verder dan vanuit DORA is vereist en zet daarmee een nationale kop op Europese regelgeving. Nederland voert als enige lidstaat deze verplichtingen in voor intermediairs buiten de scope. Dat terwijl de Europese wetgever expliciet in DORA heeft aangegeven waarom micro, kleine en middelgrote financiële dienstverleners/intermediairs buiten de scope zijn gehouden. Zie overweging 39 van de DORA verordening: *"In light of those exemptions, it would not be proportionate to include such financial entities in the scope of this Regulation. In addition, this Regulation acknowledges the specificities of the insurance intermediation market structure, with the result that insurance intermediaries, reinsurance intermediaries and ancillary insurance intermediaries qualifying as microenterprises or as small or medium-sized enterprises should not be subject to this Regulation"*.

Daarbij zijn de nieuwe regels ook contrair met de inzet vanuit Europa. Vanuit Europa wordt inmiddels ingezet op simplification (commission work programme 2025²) van wetgeving voor bedrijven. Bij CSRD heeft dit geleid tot verhoging van de ondergrens van ondernemingen in scope (van 250 naar 1000 fte). Ook hebben financiële toezichthouders van aantal grote EU-lidstaten recent een oproep gedaan om te dereguleren.³ Nederland gaat echter een andere kant op dan Europa en verzaamt zelfs de regels.

2. In strijd met terugdringen regeldruk en rapportageverplichtingen

Het kabinet zet in op reductie regeldruk voor metname MKB door het voorkomen van nationale koppen, versterking van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) en inzet van instrumenten als de bedrijfseffectentoets. Op welke wijze is de ATR betrokken bij de advisering over de impact van dit besluit voor regeldruk? Hoe passen de nieuwe verplichtingen in het kader van toezicht bij het uitgangspunt om bij nieuwe wetsvoorstellen 'nee, tenzij' toe te passen bij nieuwe rapportageverplichtingen? In de kamerbreed aangenomen motie van Grinwis⁴ staat dat "in nieuwe wetsvoorstellen het uitgangspunt voor nieuwe rapportageverplichtingen: <<nee, tenzij>> is door dat in de bedrijfseffectentoets op te nemen".

Het besluit leidt evident tot zwaardere rapportageverplichtingen voor onder toezichtgestelden aan de AFM.

¹ Dora verordening [Regulation - 2022/2554 - EN - DORA - EUR-Lex](#)

² Commissie programme 2025 [Commission work programme 2025 - European Commission](#)

³ Fd 18 februari 2025 [Toezichthouders vragen om versoepeling Europese bankregels](#)

⁴ Kamerstuk 36 600 XIII nr.37 - <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/behandeldossier/kst-36600-XIII-37.html>

Zo staat in het besluit: “deze informatie is belangrijk omdat de toezichthouders in eerste instantie de onder toezicht staande instelling die de werkzaamheden heeft uitbesteed, zullen vragen om informatie die zij nodig hebben voor de uitvoering van hun wettelijke taken.” We zien de uitvraagpraktijk rondom DORA, en maken ons grote zorgen over de belasting voor de ondernemingen onder de scope van dit besluit om deze informatie te rapporteren aan de AFM in het kader van toezicht. De uitvoeringslasten hiervan staan niet in het voorstel vermeld, terwijl dit wel van belang is voor beoordeling van de impact van het voorstel. Wij verzoeken hier een nadere toelichting op te nemen.

Uitbreiding toezicht en verhoging toezichtskosten

De verwachting is dat de nieuwe regels leiden tot een verdere toename van de toezicht inspanning voor de AFM en daarmee tot extra kosten. Anders dan bij sommige andere toezichthouders in de EU, krijgt de Nederlandse toezichthouder bij nieuwe taken er doorgaans nieuwe mensen en middelen bij. Vanuit dat oogpunt is er geen reden voor de toezichthouder om terughoudend te zijn met het verzoek om uitbreiding van taken en middelen. Wat is de verwachte impact op de kosten van toezicht van de AFM?

3. Niet effectief, zeer belastend en niet uitvoerbaar

Wij voorzien dat deze regels een zware belasting vormen voor met name kleine financiële dienstverleners. De normen in het besluit zijn te ruim en open normen zijn onduidelijk en leiden tot onzekerheid en daarmee onnodige druk over wat de toezichthouder beoogt en verwacht van de ondertoezichtgestelden. Het gaat om de volgende bepalingen:

- De verplichte vastlegging van uitbesteding in overeenkomsten ziet op alle werkzaamheden (38l lid 1) en is daarmee erg ruim geformuleerd. Waarom is gekozen voor deze ruime definitie? Het besluit gaat verder dan de huidige bepalingen die zien op wezenlijke bedrijfsprocessen. Overigens is ook voor de praktijk onduidelijk wat de toezichthouder ziet als wezenlijke bedrijfsprocessen. Hoe wordt deze juridisch technische norm vertaald naar de dagelijkse praktijk?
- De verplichting om in de overeenkomsten van uitbesteding de voorgeschreven bepalingen op te nemen conform 38l lid 3 a/t f zal in de praktijk voor kleinere dienstverleners niet uitvoerbaar zijn. In de markt wordt bij kleinere ondernemingen doorgaans gewerkt met standaardcontracten. Deze overeenkomsten laten geen of weinig ruimte voor onderhandeling met derden over inhoudelijke bepalingen die afwijken van de standaard. Wat is het nut en noodzaak om deze verplichtingen via de overeenkomsten van 6000 adviseurs en bemiddelaars af te dwingen bij derden? Wat is de bijdrage van deze omvangrijke compliance gedreven juridisch technische exercitie aan de digitale veiligheid en weerbaarheid van de sector?
- In het besluit ontbreekt ook een overgangstermijn om de additionele voorwaarden in lid 3 a/f op te nemen in overeenkomsten. Geldt deze bepaling alleen voor nieuwe overeenkomsten? In geval van bestaande overeenkomsten, welke termijn hebben ondertoezichtgestelden om overeenkomsten met derden opnieuw conform de eisen van het besluit vorm te geven?
- Wat wordt verstaan onder de “nodige deskundigheid en zorgvuldigheid” bij aangaan, beheren en beëindigen van de overeenkomst van uitbesteding? (38l lid 4) Hoe gaat de toezichthouder dit interpreteren? Hoe moet de dienstverlener dit aantonen? Wij voorzien verdere invulling van open normen door de toezichthouder zeker in het belang van de interpretatie door de toezichthouder van rapportages over de uitbesteding.
- Het juridische technische vereiste van “nodige deskundigheid” bij de dienstverlener om doeltreffende controle uit te oefenen (38l lid 5) laat zeer veel ruimte voor interpretatie door de toezichthouder en is praktisch niet uitvoerbaar voor kleinere dienstverleners. Hoe moet hier invulling aan worden gegeven en hoe kan de dienstverlener dit aantonen aan de toezichthouder?

Onderzoek minder belastende alternatieven

De vraag is waarom is gekozen voor een dergelijke drastische uitbreiding van verplichtingen waarvan de effectiviteit onduidelijk is en niet naar minder belastende alternatieven is gekeken. De onderbouwing voor deze vergaande en zeer belastende verplichtingen ontbreekt en nergens is toegelicht dat de beleidsdoelen in dit besluit niet op andere wijze bereikt kunnen worden zonder de forse impact voor de uitvoering die deze regels zullen hebben voor de MKB-bedrijven.

Het doel van de verplichtingen voor adviseurs en bemiddelaars inzake uitbesteding is aldus het Wijzigingsbesluit 'dat de toezichthouder weet welke werkzaamheden door de onder toezicht staande ondernemingen zijn uitbesteed, zodat deze effectiever toezicht kan houden.' Dus het probleem is blijkbaar dat de toezichthouder vindt dat "het wenselijk [is] de uitbestedingsregels voor financiële dienstverleners uit te breiden en ervoor te zorgen dat de AFM effectiever toezicht kan houden." Wij zijn bereid om samen met de toezichthouder te kijken naar best practices voor de markt.

4. Nut en noodzaak van deze verzwaring

Wat is de nut en noodzaak van deze verplichtingen zeker nu er geen sprake is van misstanden en er andere middelen zijn om met de markt te werken aan goede uitbesteding? De AFM heeft eerder onderzoek gedaan naar uitbesteding door grote en middelgrote financiële dienstverleners en op basis daarvan best practices voor deze ondernemingen geformuleerd. Nog recent heeft de AFM uitvraag gedaan bij kleine financiële dienstverleners onder de 100 fte en deze konden daar op basis van vrijwilligheid aan deelnemen. Het onderzoek moet leiden tot best practices voor kleine ondernemingen.

In praktijk blijkt het makkelijker om regels in te stellen dan om ze weer af te schaffen. Wij pleiten er daarom voor om eerst goed na te gaan er op basis van de huidige wet- en regelgeving echt onvoldoende toezicht kan houden.

Mocht blijken dat er écht zaken misgaan op het gebied van uitbestedingen en de AFM inderdaad onvoldoende kan optreden, dan zou overwogen kunnen worden om extra regels op te nemen. Hierbij dient het uitgangspunt altijd proportionaliteit van de regels zijn.

Aanbeveling: Doe eerst nader onderzoek naar het probleem van slecht uitbesteding en dan naar de mogelijkheden van de toezichthouder om toezicht op uitbestedingen te doen. Neem hierbij ook mee wat de gevolgen zijn van eventuele extra wettelijke regels.

2. Modelmatige waardebepaling (artikel 115 lid 6)

Artikel I onder F van het concept Wijzigingsbesluit wijzigt artikel 115 lid 6 van het BGFO. In dit artikel wordt geregeld dat de waarde van een woning voor hypothecair krediet kan worden bepaald op basis van de door de gemeente bepaalde WOZ-waarde op basis van de Wet waardering onroerende zaken. Het hypothecair krediet mag vervolgens niet meer dan 90% van de WOZ-waarde bedragen.

De voorgestelde wijziging regelt dat de waardebepaling op basis van de WOZ wordt vervangen door de modelmatige waardebepaling. Hierbij "wordt de waarde van een woning bepaald zonder dat een taxateur de woning fysiek inspecteert. In plaats daarvan berekent een geavanceerd model de waarde op basis van bestaande gegevens en statistieken", aldus NHG.

Wij juichen het toe dat de modelmatige waardebeoordeling wordt opgenomen in het BGFO. Wij stellen voor om de adviseur en de klant beide mogelijkheden te geven in het kader van goed maatwerk en kostenbesparing voor de klant. In de Memorie van Toelichting is te lezen: "Deze manieren [waardebeoordeling door een taxateur of een modelmatige waardebeoordeling] om de waarde van de woning te bepalen, bieden meer zekerheid dat overcreditering van de consument wordt voorkomen."

Dat het gebruik van de WOZ-waarde zou leiden tot overcreditering is in de huidige hypotheekmarkt waarbij de huizenprijzen jaarlijks blijven stijgen is merkwaardig. Omdat de WOZ-waarde altijd tenminste een jaar oud is, leidt de WOZ-waarde eerder tot ondercreditering. Zeker ook gelet op de leennorm van maximaal 90% van de gebruikte WOZ-waarde.

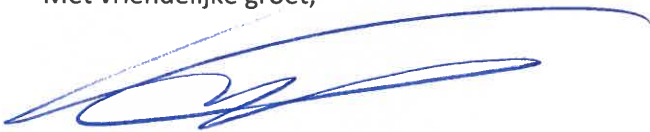
En zelfs in het geval dat de prijs van koopwoningen in een bepaald jaar kelderen is het de vraag of een modelmatige waardebeoordeling minder tot eventuele overcreditering zal leiden dan de WOZ-waarde. De criteria die worden gebruikt bij de bepaling van de WOZ-waarde zullen immers voor een belangrijk deel overeenkomen met de criteria voor modelmatige waardebeoordeling.

Wij roepen dan ook op om de waardebeoordeling aan de hand van de WOZ-waarde in stand te houden. Dit biedt een extra mogelijkheid tot waardebeoordeling van de woning en voorkomt dat consumenten onnodige kosten moeten betalen.

Aanbeveling: voeg modelmatige waardebeoordeling toe aan het BGFO naast waardebeoordeling op basis van de WOZ-waarde.

Wij zijn uiteraard graag bereid een nadere toelichting te geven op deze consultatiereactie en gaan graag verder met u in gesprek om het wetsvoorstel nog verder te verbeteren en in te voeren.

Met vriendelijke groet,

Mr. L.C.C. de Bruijn
beleidsadviseur